

Det skønne Møn

Fra telefonhåndbog Møn 1943

NÆPPE nogen anden af Danmarks talrige småøer er mere berømt, end Møn. Trods sin lidenhed og relativt afsides beliggenhed i landets sydøstlige hjørne er den kendt og elsket langt ud over vort lands grænser for sin ejendommelige, smukke og stærkt afvekslende natur. Mange af vore bedste digtere har sunget til dens pris, og malere har hentet fortrinlige motiver herfra. Den nævnes ved adskillige skønne navne som *"Bølgens ranke Møn"*, *"Den hvide Ø"*, *"Eventyrøen"*, *"Den lille Perle"* og så fremdeles, og den tæller blandt sine gæster folk af alle nationer. Dens historie er kendt som få danske øers af tilsvarende størrelse takket være Frede Bojsens store værk *"Møns Historie"*, og den har fostret mænd, hvis navne blev kendt viden om.

Møns berømmelse skriver sig fra Klinten, som langs øens østkyst slynger sine kridtbjerge i en kæde af de mest fantastiske former, i bratte, dristige sving og stigninger indtil 128 meter, og Klinten har *"Løv om Håret"*, idet den foroven kranses af lysegrøn bøgeskov, medens Østersøen skvulper ved dens fod. Til enhver tid er en spadseretur langs Klinten, som strækker sig til Hellehavns Nakke ved Møns nordøstlige hjørne til fyret i syd, en vandring i eventyrland.

Rejsen til klinteøen er nu om dage bekvem. Med hurtigtog fra København til Masnedsund og derefter med rutebil via Færgeforbindelsen Kalvehave-Koster eller med rutebil direkte fra København, når man Stege på 4-5 Timer. Herfra går så bil ud over Øst- og Vestmøn.

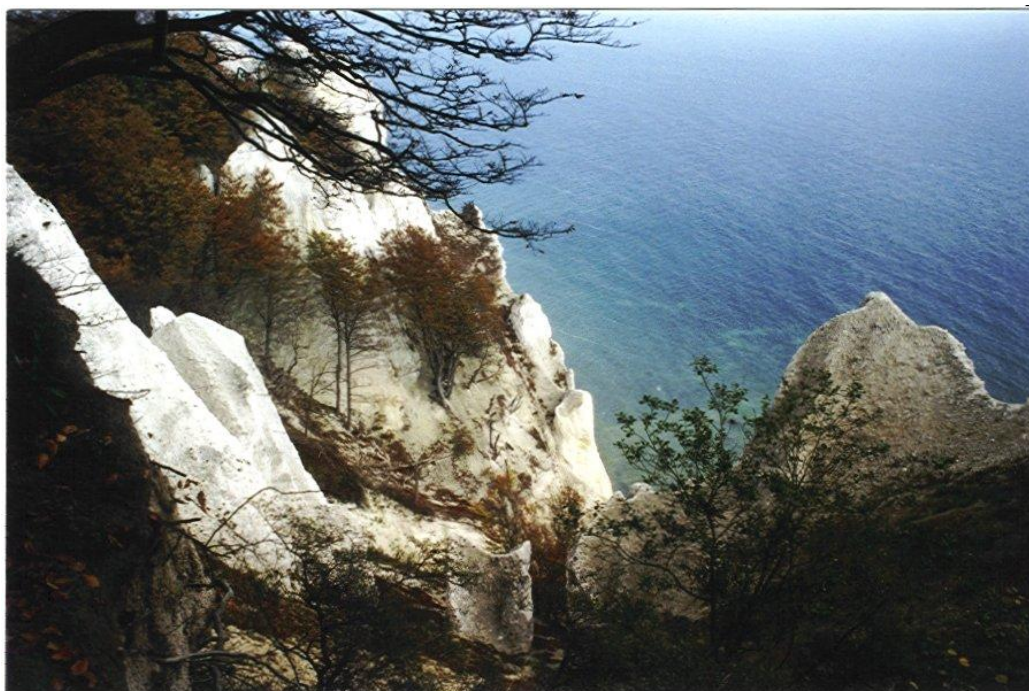
For Turisten er en Tur udover Vesterlandet også noget af en oplevelse. Fanefjord Kirke helt ude i nærheden af Grønsund rummer en samling kalkmalerier, som for nylig af Nationalmuseets folk er blevet afdækkede og betegnes som nogle af de bedst bevarede kalkmalerier i vore kirker. Endvidere findes i Røddinge den berømte *"Klekkendehøj"*, en af de bedst bevarede oldtids-gravhøje i hele Europa. Den ses ofte afbildet i

historiske værker, og kendt på egnen er beretningen om en fransk arkæolog, der rejste til Danmark alene for "Klekkendehøjens" skyld.

Stege by kun på ca. 2400 indbyggere, men dog nok et besøg værd. St. Hans kirken er en af vore største Kirker - større er efter sigende kun domkirkerne. Dens ældste del er opført i det 12. århundrede og hovedskibets hvælvinger er dekoreret med kalkmalerier. Tæt ved kirken i den gamle præstegård er Møns Museum med mange minder om mønsk kultur fra stenalderen til vore dage.

På byens hovedgade "Storegade" ligger de fleste offentlige bygninger: Rådhuset, banker, sparekasser, post- og telegrafkontoret og af stilfulde ældre bygninger "Kammerrådgården" på torvet, "Møllegården" op til "Mølletårnet" og "Hages Gård" ved havnen.

Ca. 20 km fra Stege hæver den hvide klint sig. På vejen hertil har man passeret en række hyggelige og venlige landsbyer. Man bør standse op ved Keldby og Elmelunde kirker, der er berømte for deres kalkmalerier, og Elmelunde har tillige en prædikestol og en albertavle, der hver især er sjældenheder. På vejen mod Klinten passerer vi også Borre, der i middelalderen var en ret velvoksen søkøbstad. Den sidste landsby før Klinten er Magleby. Spadsereturen langs Klinten er på ca. 7 km. De fornemste pynter er "Freuchens Pynt", "Græderen", "Sommerspiret", "Tragten", "Dronninge-stolen", "Forchhammers Pynt", "Hylledals Klint" og "Taleren".

Længere mod nord kommer vi til Liselund. I Liselund-Parken findes mange ejendommelige minder fra den tid, da det lille gods i 1784 kom i den mønske amtmand de la Calmettes eje. Han lod opføre det lille lystslot »Liselund« og anlagde parken, hvortil han fra sine rejser hjemførte sydlandske træer og buske. Over det hundredårige trylleslot med sit "Spøgeværelse", "Den røde Stue", "Abeværelset" med de ejendommelige vægdekorationer og de stilfulde empiremøbler hviler en egen tone af gammel romantik.

Møn-historier

Et stykke ejendommelig natur ejer Møn i landtangen Ulvshale, ca. 8 km nord for Stege. Ulvshale er vokset op på rullestensflint, som er vasket ud af kridtlagene langs østkysten og skyllet i land her. Ulvshaleskoven er et stykke urskov, hvor alle slags løv- og nåletræer vokser sammen med enebær og lyng i broget blanding. Udenfor skoven er den herligste badestrand, hvor der sommeren igennem rører sig et muntert badeliv.

V. N.

Jonna Kjær-Nielsen

2010